

Легендарне ХХ століття

*Кожна епоха вірить у те, що її час –
найвирішальніший в історії людства.
З цією вірою вона живе і вмирає.*

Г. Гейне

Бурхливе ХХ століття, наскрізь пронизане історичними подіями, овіяне легендами, відоме знаменитими людьми, залишилося в минулому. Це століття було дуже різноманітним, та й закінчилося воно неабиякою строкатістю подій. Використовуючи результати дослідницької роботи істориків і культурологів, спробуємо зрозуміти сенс історичних подій, трагізм багатьох людських доль того періоду, поглянути на хід історії з філософської точки зору. В цьому вам допоможуть книги даної виставки. Ще більше інформації (крім представлених книг) ви можете знайти у фонді бібліотеки.

На сьогодні вітчизняною та зарубіжною історичною наукою створено величезний масив спеціальних досліджень, які пропонують читачеві різні бачення того, чому та як виникли ті чи інші війни, зокрема протягом ХХ століття. Але нині не стільки важливо доводити, хто був винен у тих війнах, скільки засвоїти їх страшні уроки, унеможливити повторення допущених людством помилок.

Букейханов П. Курская битва. Оборона. Планирование и подготовка операции «Цитадель». Сражение на северном фланге Курской дуги. Июль 1943 г. / П. Е. Букейханов. – Москва : ЗАО Издательство Центрполиграф, 2011. – 541 с.

В книзі на величезному фактичному матеріалі представлений аналіз стратегічних обставин на Курській дузі в липні 1943 року. Особлива увага приділена характеристиці дій радянських військ, а також тактиці німецького командування під час однієї з вирішальних битв Другої світової війни.

Веревкин С. **Самая запретная книга о Второй Мировой : Была ли альтернатива Сталину?** / С. Веревкин. – Москва : Яуза-пресс, 2011. – 608 с.

Всупереч офіційній історії автор стверджує, що в роки Другої Світової війни у російського народу була реальна альтернатива сталінському режиму – так звана «Локотьська республіка», створена на окупованій німцями території. Вона мала російську адміністрацію, органи самоуправління і боєздатну армію.

Гай Д., Снегирев В. **Вторжение. Неизвестные страницы необъявленной войны** / Д. Гай, В. Снегирев. – Москва : СП «ИКПА», 1991. – 380 с.

Ця книга – унікальне дослідження маловідомих і взагалі невідомих сторін війни в Афганістані, починаючи з квітневого перевороту 1978 року і закінчуючи виводом радянських військ у лютому 1989 року. Автори намагаються розшифрувати багато таємничих і драматичних моментів війни.

Драбкин А. **22 июня. Черный день календаря** / А. Драбкин, А. Исаев. – Москва : Яуза : Эксмо, 2011. – 384 с.

22 червня 1941 року – одна з найстрашніших дат в нашій історії. Детальна хроніка трагічних подій того дня та аналіз причин розгрому, спогади ветеранів і розповіді очевидців трагедії зібрані в книзі – спільному проекті провідних військових істориків.

Жирохов М. **Сто великих асов авиации** / М. А. Жирохов. – Москва : Вече, 2013. – 384 с.

Книга розповідає про знаменитих льотчиків-асів ХХ століття. Навесні 1916 року у Франції з'явилося жаргонне слово «ас», яким стали називати найбільш видатних льотчиків-винищувачів. Пізніше його підхопили англійці, італійці та американці.

Ляховский А., Забродин В. **Тайны афганской войны** / А. А. Ляховский, В. М. Забродин. – Москва : Планета, 1991. – 373 с.

В книзі зібрані до недавнього часу засекречені документи і матеріали, пов'язані з вводом радянських військ в Афганістан і ходом бойових дій впродовж всієї війни.

Орлов А. **Тайная битва сверхдержав** / А. С. Орлов. – Москва : Вече, 2000. – 480 с. : ил.

«Холодна війна» між СРСР і США й досі приховує величезну кількість загадок і таємниць. Відомий історик О. С. Орлов відкриває цю таємничу завісу. Що спричинило Карибську кризу, яка поставила світ на грань ядерної катастрофи? Як радянські льотчики потрапили на війну в Кореї? Як створювалася ядерна зброя в СРСР? Відповіді на ці та інші запитання ви знайдете в запропонованій книзі.

Перша світова війна 1914 – 1918 рр. і Україна : мовою документів і свідчень / Упор. В. Шевченко. – Київ : ТОВ «Видавництво «Кліо», 2015. – 800с.

Український контекст Першої світової війни відображено на сторінках пропонованого видання крізь призму міжнародного дипломатичного листування, стратегічних і оперативних документів армійського командування. Дібрані та згруповані джерела дають змогу читачам відповісти на велику кількість складних, суперечливих питань того періоду.

Попович М. **Кровавый век** / М. В. Попович; пер. с укр. В. В. Целищева. – Харьков : Фолио, 2015. – 990 с. : ил.

Книга «Кровавый век» посвящена ключевым событиям XX столетия, начиная с Первой мировой войны и завершая кінцем так званої «холодної війни». Послідовно об'єктивний підхід до історичного процесу дозволяє побачити трагізм епохи та оцінити героїзм людини, яка здатна захистити високі цінності.

Додаткова інформація на сайтах:

Великие сражения XX века [Електронний ресурс] – Режим доступу // battle.oruzie.su/ (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

10 Крупнейших сражений II мировой войны [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://pagetravel.ru/10-krupnejshix-srazhenij-ii-mirovoj-vojny/> (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

Значимые битвы Второй Мировой Войны [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://www.fresher.ru/2014/12/17/znachimye-bitvy-vtoroj-mirovoj-vojny/> (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

2. Величні постаті

Цей розділ виставки присвячений людям, без яких ми вже не уявляємо хід історії ХХ століття. Це видатні вчені й винахідники, письменники й поети, актори й співаки, воєначальники та політичні діячі. Про найвідоміших з них розкажуть запропоновані книги.

Бегич Н. **Никола Тесла и его дьявольское оружие** / Н. Бегич, Д. Мэннинг; пер. с англ. К. Козырева. – Москва : Яуза : Эксмо, 2009. – 384 с.

Теслі приписують винахід лазерної зброї («променів смерті») і «електричної гармати», відкриття резонансного ефекту, здатного викликати штучні землетруси, і навіть грандіозний вибух в Сибірській тайзі, нині відомому як падіння Тунгуського метеориту. Автори цікаво розповідають про життя великого винахідника.

Карлос Кастанеда / Авторы-сост. А.А.Грицанов, В. Л. Абушенко, О. А. Грицанов. – Минск : Книжный Дом, 2009. – 512 с.

В книзі розповідається про життєвий шлях і творчість відомого іспаномовного мислителя і письменника Карлоса Кастанеди, що виступив одним із символів грандіозної духовної революції, яку пережив Захід в 1960-ті роки.

Мать Тереза / Авт.-сост. И. В. Белов. – Минск : Современ. литератор, 1998. – 240 с.

Ця книга знайомить читачів з життям і діяльністю однієї з найзнаменитіших і найповажніших жінок ХХ століття. Ця жінка, не втручаючись в політику, зробила як ніхто інший багато для зміцнення миру між народами. Вона прожила все життя для бідних і залишила після себе десятки тисяч послідовників.

Райнер С. **Эдит Пиаф** / С. Райнер. – Москва : Эксмо, 2007. – 512 с.

Едіт Піаф – одна з найромантичніших, талановитих і яскравих співачок ХХ століття. Її неповторний голос примушував плакати і сміятися мільйони людей у всьому світі, а її трагічна і тим не менше щаслива особиста доля до цього часу продовжує хвилювати численну армію прихильників.

Савченко В. **Симон Петлюра** / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2015. – 127 с.

Радянська пропаганда зробила Симона Петлюру чи не найголовнішим антирадянським «демоном», утіленням усіх «темних сторін» людини. Цьому сприяла та обставина, що сам Петлюра ніколи не писав про своє життя ані спогадів, ані нотаток. Книжка В.Савченка – спроба перетворити цей «безтілесний символ» на живу людину, щоб сучасний читач мав змогу нарешті дізнатися, яким насправді було життя Симона Петлюри.

Смирнов А. **Мстислав (Скрипник) : громадсько-політичний і церковний діяч, 1930-1944 : Монографія** / Передм. Є. Сверстюка. – Київ : Смолоскип, 2009. – 326 с.

У монографії представлено результати комплексного дослідження громадсько-політичної та церковної діяльності Мстислава(Степана Скрипника) впродовж 1930-1944 рр. Детально досліджується участь у національно-церковному русі за українізацію Православної церкви в Польщі, процесі інституалізації УАПЦ формації 1942 р.

Тайны ясновидения великой Ванги / Авт.-сост. Т. Г. Шубина. – Минск : Современ. литератор, 1998. – 512 с.

В книзі поряд із цікавими гіпотезами про феномен ясновидіння та біографією видатної пророчиці зібраний багатий матеріал, що стосується народної медицини – фітотерапії, водолікування тощо. Більшість рекомендацій містять поради Ванги як відомої цілительки.

Частий Р. **Степан Бандера : мифы, легенды, действительность** / Р. В. Частий. – Харьков : Фолио, 2007. – 382 с.

Слово «бандера» в перекладі з іспанської означає «прапор», «стяг». І під цим прапором зібралися сотні тисяч людей, які вірили в українську національну ідею. Якою ж була людина, що їх очолила? Як прийшов Бандера до українського націоналізму, хто були його соратники? Настав час поглянути на особистість Бандери об'єктивно.

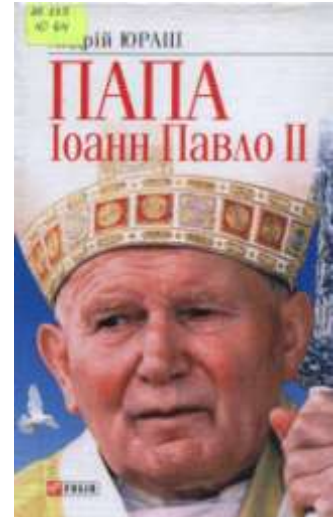

Шевчук С. **Сергей Королев** / С. В. Шевчук. – Харьков : Фолио, 2009. – 122 с.

С. П. Корольов – один з видатних учених ХХ століття, який по праву вважається батьком радянської космонавтики. Перший штучний супутник Землі, запуски автоматичних міжпланетних станцій на Місяць, політ першої людини в космос – це далеко не повний перелік задуманого і здійсненого Генеральним конструктором.

Юраш А. **Папа Іоанн Павло II** / А. В. Юраш. – Харків : Фолио, 2005. – 351 с.

Книжка знайомить читача з життям і діями Іоанна Павла II – 264-го глави Католицької Церкви, одного з найавторитетніших церковних і громадських лідерів ХХ століття. Перший Папа - слов'янин, якого називали совістю епохи, творцем майбутнього, усе своє життя присвятив самовідданому служінню Богу і людству і, здається, зміг відродити віру та надію у серцях багатьох мільйонів людей.

Додаткова інформація на сайтах:

10 найвідоміших жінок України [Електронний ресурс] – Режим доступу // www.astra-lit.com/Articles/articles_8.htm (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

Величайшие лидеры 20-го столетия во всемирной истории [Електронний ресурс] – Режим доступу // http://miridei.com/success-ideas/successful-stories/velichayshie_lidery_20go_stoletiya_vo_vsemirnoy_istorii/ (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

100 великих людей [Електронний ресурс] – Режим доступу // www.dmitrysmor.ru/sto_velikih (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

3. Містичні таємниці

В усі часи людству хотілося зазирнути в майбутнє, розгадати таємниці, різні містичні події. Але, здається, саме ХХ століття було таким багатим на містичні випадки, загадкові ситуації, пов'язані з природними та техногенними явищами. Можливо, винний в цьому технічний прогрес? Наука розвивалася, людство підкорило космос, але загадок не ставало менше. Ще багато явищ залишаються для нас під знаком запитання.

Кульський А. **На перекрестках вселенной** / А. Л. Кульський. – Донецк : Сталкер, 1997. – 448 с.

Це видання – один із варіантів альтернативної історії, котрий дещо з нової точки зору виводить нас на проблеми НЛО, розвиток таємних наук і дає можливість ще раз поглянути на проблеми добра і зла

Непомнящий Н. **Событие за событием** / Н. Н. Непомнящий. – Москва : ООО «Издательство АСТ» ; «Олимп», 2001. – 384 с.

Тунгуський метеорит... А чи був він взагалі? Чи не вигадка славнозвісний Бермудський трикутник? Людина, звісно, не птах, але ж...літає! Про ці та інші не пізнані до кінця події розказано в книзі.

Низовский А. **100 великих тайн** / А. Ю. Низовский, Н.Н. Непомнящий. – Москва : Вече, 2010. – 480 с.

Наш повсякденний світ, такий звичний і затишний, розсіюється як туман в променях таємниць Всесвіту. Як виникла Земля? Де знаходився той Едемський сад, в якому людина вперше поглянула в лице природи мудрим поглядом? Ковчег Ноя на горах Араратських, пошуки Святого Грааля – ось про що ця книга, яка нікого не залишить байдужим.

Прийма А. **XX век. Хроника необъяснимого. От пророчества к пророчеству** / А. К. Прийма. – Москва : Олимп ; ООО «Фирма «Издательство АСТ», 1998. – 480 с.

Віщування, пророчення... Історичні хроніки переповнені повідомленнями про них. Але чи справджуються вони? І хто ці люди – пророки, провидці, месії? Врешті, чи можливо здійснити «прорив у майбутнє» в умовах лабораторного експерименту? Відповіді на ці та багато інших запитань ви дізнаєтесь, прочитавши цю книгу.

Прийма А. **XX век : хроника необъяснимого. От тайны к тайне** / А. К. Прийма. – Москва : Олимп ; ООО «Фирма «Издательство АСТ», 1998. – 512 с.

З якими намірами екіпажі НЛО зустрічаються з людьми? А чого добиваються від людей інші, не менш дивні, підчас непізнані істоти, коли теж зустрічаються з нами? Автор книги пропонує свої відповіді на ці питання.

100 великих загадок історії України / Попельницька О. О. Петренко В. В. та ін. – Київ : Арій, 2009. – 464 с. : іл.

Ця книга присвячена окремим спірним і не до кінця з'ясованим проблемам вітчизняної історії. Спираючись у своїх дослідженнях на праці українських та зарубіжних істориків, археологів, лінгвістів, антропологів і висловлюючи власні погляди, що часом ідуть врозріз з офіційною доктриною, автори залишають читачеві можливість самостійно домислювати те, що залишилося за рамками обговорення питання.

177 тайн и чудес света / Авт.- сост. А. С. Бернацкий. – Москва : АСТ : Зебра Е, 2007. – 480 с.

Книга вийшла в серії «Антология невероятных фактов». В ній зібрана інформація про різні цікаві, незвичайні, іноді незбагненні випадки та явища. Музика небесних сфер, «дірки» у часі, зіткнення з НЛО і привидами... Не дивлячись на всю свою велич, сучасна наука ще не в змозі пояснити природу цих феноменів. Залишається тільки одне – вірити в чудеса.

Тайны внеземных цивилизаций / Укл. С. Реутов. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. – 398 с.

Світ навколо нас сповнений таємниць і чудес, а людину завжди приваблювало невідоме. Можливість існування життя на інших планетах Всесвіту сьогодні вже ні в кого не викликає сумнівів. Історія людства багата на свідчення про контакти людей з НЛО і прибульцями. Ось тільки як відрізнити достовірні факти від вимислу?

Шуринов Б. **Загадка Розуэлла** / Б. А. Шуринов. – Смоленск : Русич, 1997. – 512 с. : ил.

Розсекречені документи ФБР і ВПС США і свідчення американських генералів підтверджують, що влітку 1947 року в Сполучених Штатах потерпіли катастрофу два непізнаних об'єкти. Про те, що ми не одинокі у Всесвіті, говорить і кінодокумент, що показує розтин тіла, яке не має аналогів на Землі. Ці факти і події покладені в основу даної книги.

Додаткова інформація на сайтах:

Тайны 20 века - Неведомый мир. Познай неизведанное [Електронний ресурс] – Режим доступу // nmir.net/istorija/tajny-20-veka.html (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

Неразгаданные тайны XX века [Електронний ресурс] – Режим доступу // fishki.net/38528-nerazgadannye-tajny-xx-veka.html (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

Мистические загадки прошлого: нераскрытые тайны XX века ... [Електронний ресурс] – Режим доступу // www.topnews.ru/photo_id_9087.html (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

4. Великі катастрофи.

Людина і стихії – поняття нероздільні. Люди навчилися переживати землетруси і повені, виверження вулканів і піщані бурі, урагани і тайфуни. В ХХ столітті до них приєдналися ще й авіа- та космічні катастрофи. Можна сказати, що ХХ століття насичене катастрофами, як ніяке інше. Знову ж таки, можливо, у всьому винний технічний прогрес? Чим вищі технології, тим більший ризик, якому підлягає людина.

Гардинер Р. **Загадка «Титаника»** / Р. Гардинер, Д. Ван дер Ват. – Москва : Вече, 1998. – 384 с.

Минуло вже більше 100 років з дня найбільш трагічної морської катастрофи в історії, однак таємниця загибелі «Титаніка» до цього часу залишається нерозгаданою. Автори книги детально вивчивши документи та свідчення, висувують багато версій загибелі славнозвісного корабля.

XX век : хроника необъяснимого. От катастрофы к катастрофе / Авт.-сост. Н. Непомнящий, М. Курушин. – Москва : Олимп ; ООО «Фирма «Издательство АСТ», 1998. – 496 с.

Книга посвящена катастрофам – природным і техногенним, які відбувались на нашій планеті в ХХ столітті. З так званих «технічних» катастроф виділені авіаційні і космічні, оскільки саме вони залишили найбільш яскравий і в той же час похмурий слід в історії цього століття. І кожна катастрофа залишає після себе багато нез'ясованого і незрозуміло.

Нарусбаев А. **Катастрофы в морских глубинах** / А. А. Нарусбаев. – Ленинград : Судостроение, 1989. – 112 с. : ил.

Книга присвячена опису найбільш характерних випадків аварій і загибелі підводних човнів. Велика увага приділена аналізу причин і обставин катастроф, розглядаються недоліки проектів підводних човнів, порушення технології будівництва.

Скрягин Л. **Как пароход погубил город : Очерки о катастрофах на реках, озёрах и в портах** / Л. Н. Скрягин. – Москва : Транспорт, 1990. – 271 с.

Ця книга – збірка документальних науково-популярних нарисів про найбільші в історії світового судноплавства катастрофи на внутрішніх водних шляхах за останні сто років. Вона знайомить читачів з такими причинами катастроф, як зіткнення на ріках, пожежі та вибухи, руйнівальні сили стихії, а також помилки проектувальників.

Скрягин Л. **Последний SOS «Вольтурно»** / Л. Н. Скрягин. – Москва : Мысль, 1989. – 268 с. : ил.

Книга написана на основі документальних фактів, зібраних автором за останні роки. Це збірка художньо-документальних нарисів про причини найбільш тяжких катастроф, що сталися протягом ХХ століття. Нариси розповідають про корабельні катастрофи, зникнення і зіткнення суден, вибухи, пожежі тощо. Крім цього читач знайде в книзі опис найбільш небезпечних районів для мореплавання.

Сто великих гастроф / Авт.-сост. И. А. Муромов. – Москва : Вече, 2003. – 528 с.

У всесвітній історії повітроплавання поряд з визначними досягненнями є чимало сумних сторінок. Прагнення людини піднятися в повітря і навіть прорватися в космос завжди було пов'язане з величезним ризиком. Причини катастроф були різними: погодні умови, некомпетентність і халатність, трагічні помилки, терористичні акти. В книзі розповідається про ті авіакатастрофи, які найсильніше вразили людство протягом ХХ століття.

«Титаник»: Притяжение бездны / Сост. А. Каре. – Донецк : Сталкер, 1999. – 384 с.

XX століття пережило чимало жахливих катастроф і потрясінь – соціально-політичних, економічних, екологічних, воєнних... Загибель у 1912 році суперлайнера «Титанік» стоїть у цьому скорботному списку № 1. Що було її причиною? Як вписується ця трагедія в обриси епохи початку століття? Книга пропонує ще одне тлумачення події, яка до сьогодні хвилює наші почуття й уяву.

Хоулинг А. Последний рейс «Лузитании» / А. Хоулинг, М.Хоулинг. – Ленинград : Судостроение, 1990. – 128 с. 6 ил.

В 1915 році німецький підводний човен торпедував один із найбільших на той час лайнерів «Лузітанія», в результаті чого загинуло 1198 осіб. Про обстановку на борту, про дії капітана судна і командира підводного човна, про людей, що опинилися в трагічній ситуації, розповідає ця книга.

Додаткова інформація на сайтах:

Самые крупные катастрофы мира. Фото и факты [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://globalscience.ru/article/read/25615/> (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

15 самых больших техногенных катастроф [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://www.novate.ru/blogs/060814/27229/> (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.

Крупнейшие морские катастрофы в истории [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://maritime-zone.com/articles/deadliest-maritime-disasters/> (дата звернення: 27.09.2016). – Назва з екрана.